

Nářadí pro opracování dřeva

Popis a druhy nářadí vhodného k
opracování dřeva

Mgr. Jakub Machel

Nástroje pro řezání, rašplování, pilování a broušení

- Pila
- Rašple
- Pilník
- Brusný papír

Řezání dřeva

- Je pracovní operace, při které dochází k oddělování dřeva řezáním.
- Hlavní částí pily je kovový list, na kterém jsou vybroušeny ostré zuby
- Aby se pilový list při řezání nezastavil, jsou zuby vyhnuty do strany – tzv. ROZVOD. Řezaná drážka je pak širší než tělo listu.

Rozdělení pil podle ozubení

- Pily s nesouměrným ozubením – řežou při pohybu od těla (tlak), nebo při pohybu k tělu (tah).
- Pily se souměrným ozubením – Řežou v obou směrech (v tahu i tlaku).
- Pily s velkými zuby – Mají hrubé ozubení, vhodné pro řezání měkkého dřeva. Řežou rychleji, ale zanechávají hrubou drážku.
- Pily s malými zuby – Mají jemné ozubení, jsou vhodné pro řezání tvrdého dřeva, vytváří přesné a hladké řezy.

Rozdělení pil podle konstrukce

- Dělí se na pily bez rámu a pily s rámem
- Pily bez rámu se označují jako vsazené a patří mezi ně čepovky, ocasky a děrovky.

Ocaska

- Všestranná pila, která se používá pro řezání v příčném i podélném směru.
- Jsou vhodné pro řezání překližek, laťovek, k rozřezávání velkých desek nebo dlouhých prken.

Čepovka

- Vhodné pro řezání kratších dílů z drobného řeziva nebo překližky. Mají tenký list s jemným ozubením, který umožňuje čistý a přesný řez

Děrovka

- Mají tenký, na konci zúžený pilový list. Využívají se k vyřezávání děr nebo oblých zářezů.

Rámové pily

- Její důležitou součástí je vyměnitelný pilový list. Mají všestranné využití.
- Patří mezi ně i lupénkové pily, které jsou vhodné k řezání nepravidelných tvarů například v překližkách, dýhách nebo sololitu.

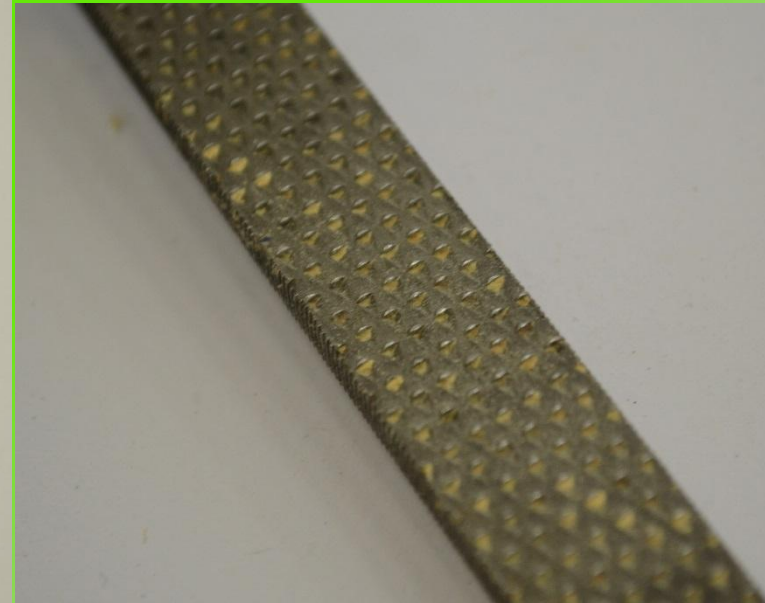
Rašplování a pilování

- Pomocí těchto operací provádíme dokončovací práce a vytváříme konečný tvar výrobku.
- Dosáhneme tak přesných rozměrů a vyšší jakosti povrchu.
- Podstatou je odebírání třísek pomocí seků pilníku nebo rašple.

Rašplování

- Používá se k hrubému opracování a odebírání větších vrstev dřeva.
- Na povrchu zanechávají rýhy.
- Nejčastěji se používají obdélníkové, úsečové nebo kruhové.

Pilování

- Používají se pro jemné opracování.
- Rozeznáváme pilníky s jemným, středním a hrubým sekem. Můžeme je také rozlišit podle druhu seku na pilníky s jednoduchým sekem a pilníky s křížovým sekem.
- Pilníky čistíme pomocí silonového nebo rýžového kartáče.

Broušení

- Dokončující operace, při které se používají zrnka tvrdých látek nalepená na papír. Užívá se pro ně název brusný papír.

Zdroje:

- Mořna, František a kol. *Praktické činnosti - Práce s technickými materiály*. Praha: Fortuna, 2001, ISBN 80-7168-755-3.
- Archiv autora
- Fotografie pořízeny autorem